

Ulateigs bok

Nødvendig henrettelse

Av Gjermund Opsal, Hole

Etter nettopp å ha lest Egil Ulateigs bok «Med rett til å drepe», vil jeg gjerne få kommentere likvideringsbeskrivelse nr. 90, fremstilt slik av ham:

«Den 29. april 1945 ble liket av en kvinne funnet ved Neverdalsbroen, øverst i Rennebu. Det viste seg at kvinnen var den 38 år gamle Borghild Odland fra Melhus. Hun ble sist sett i live den 29. november 1944. Det er ingen tvil om at hun ble likvidert. Gjerningsmennene tilhørte den lokale Milorg-gruppen.»

Tidspunktet for funnet, og funnstedet, samsvarer med beretningen om en likvidering i en bok av områdesjefen for Milorg i Kvikne, Halvor Mjøen. Han etterlot seg manuskriptet da han døde i 1978. Boken heter «Minner 1940-1945. Krigshendingene – slik en fjellbonde opplevde dem» (Snøfugl forlag, 1981). Da denne spesielle hendelsen fant sted, satt Mjøen selv arrestert, og ble stygt mishandlet bl.a. av Rinnans folk. Han fikk beretningen om likvideringen av sin kone da han kom hjem i maida-gene i 1945. Her er den i kortversjon:

En vinterkveld i fryktelig uvær kom en kvinne til Ulsberg jernbanestasjon. Hun arbeidet som barnepleierske på en gård i nærheten, og i boken antas det at hun var fra Trondheim. På stasjonen befant det seg også en hjemmefrontmann, som ikke syntes det var underlig at damen oppførte seg rastløst, for han trodde hun skulle med toget nordover. Til tross for naboskap hadde han intet kjennskap til henne. Alt i ett var hun ute og lyttet. Toget var over tre timer forsinket, og da det endelig kom, var hun snar til å putte et brev i spalten på postvognen, og så forsvant hun. Hjemmefrontmannen tenkte raskt, ble mistenksom, og idet toget gikk ba han postmannen sjekke brevet som var blitt postet. Damen kunne jo bare bedt ham, eller noen andre på stasjonen, om å sende det. Da neste tog kom nordfra, hadde konduktøren med et brev til hjemmefrontmannen. Inni det brevet lå det et brev adressert til det tyske

sikkerhetspolitiet i Trondheim. Barnepleiersken anga i det brevet 18 innsetinger som farlige for tyskerne. Hun skrev også at hun visste mer, som hun ville fortelle når hun kom til Trondheim en dag med det første.

Dagen etter gikk det, via Tynset, melding til London om dette. Kort etter kom det beskjed derfra om at angiveren straks skulle tas av dage.

Hvis tyskerne hadde fått dette angiverbrevet, og senere flere opplysninger, ville det utvilsomt fått uoverskuelige følger for mange mennesker.